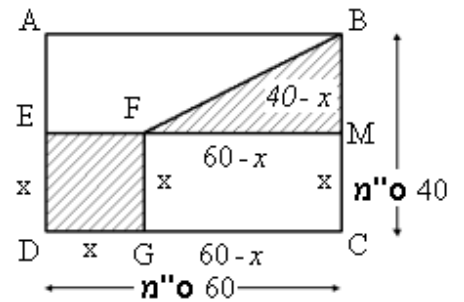

1.

נעלה את הנתונים על הציור ונסביר:

נסמן את הצלע DG ב- x כמתואר בציור

EFGD ריבוע, לכן שטחו x^2

60 ס"מ = DC, לכן $GC = 60 - x$

ומכיוון וגם FMCG מלבן, הרי ש- $FM = 60 - x$ (צלעות נגדיות שוות במלבן)

$FG = x$ ולכן גם $MC = x$

40 ס"מ = BC ומכאן ש: $BM = 40 - x$

שטח משולש, ישר זווית, BMF הוא: $S_{\Delta BMF} = \frac{(60-x)(40-x)}{2}$

הסכום של שטח הריבוע ושטח המשולש (השטח המקווקו בציור)

הוא 784 סמ"ר :

$$x^2 + \frac{(60-x)(40-x)}{2} = 784 \quad / \cdot 2$$

$$2x^2 + (60-x)(40-x) = 1568$$

$$2x^2 + 2400 - 60x - 40x + x^2 = 1568$$

$$3x^2 - 100x + 832 = 0$$

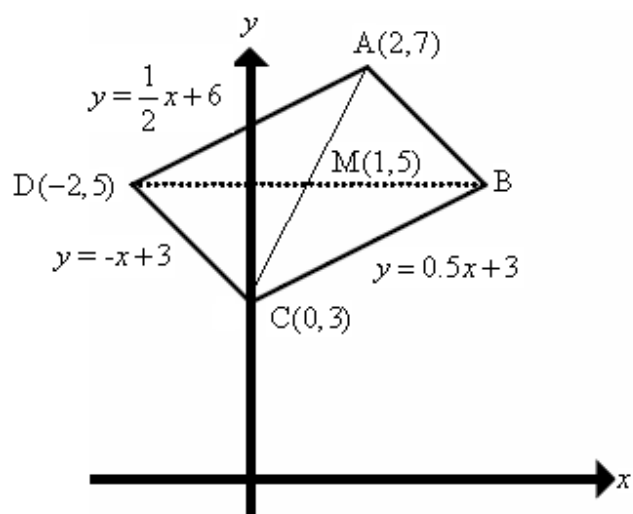
$$x_{1,2} = \frac{100 \pm 4}{6}$$

$$x_1 = 17\frac{1}{3}, \quad x_2 = 16$$

תשובה: 16 ס"מ או $17\frac{1}{3}$ ס"מ .

2.

נביא את הציר המעודכן והסברים בהמשך:

א. הקדקוד C נמצא על הצלע DC המונחת על הישר $y = -x + 3$

C נמצא גם על ציר ה-y ולכן שיעור ה-x שלו 0

נציב 0 במשוואת הישר (הצלע): $y = -0 + 3 = 3$

לכן שיעורי הקדקוד C(0,3)

ב. הצלעות הנגדיות במקבילית מקבילות זו לזו, ולכן שיפועיהם שווים.

משוואת הצלע AD היא $y = \frac{1}{2}x + 6$ ולכן השיפוע $\frac{1}{2}$

נשתמש בנוסחה $y - y_1 = m(x - x_1)$ $m = 0.5$, $(x_1, y_1) = (0, 3)$

$$y - 3 = 0.5(x - 0)$$

$$\boxed{y = 0.5x + 3}$$

לכן, משוואת הצלע BC היא $y = 0.5x + 3$

ג. נמצא את שיעורי הקדקוד D

$$\begin{cases} y = 0.5x + 6 \\ y = -x + 3 \end{cases} \rightarrow 0.5x + 6 = -x + 3 \rightarrow 1.5x = -3$$
$$\rightarrow x = -2, \rightarrow 0.5 \cdot (-2) + 6 = 5$$

$D(-2, 5)$ נמצאת על ישר המקביל לציר ה- x

ולכן שיעורי ה- y שלו קבועים ושווים ל-5

$$x_M = \frac{x_A + x_B}{2}, y_M = \frac{y_A + y_B}{2} \text{ : הנוסחה לאמצע קטע היא:}$$

נקודת מפגש האלכסונים במקבילית היא אמצע של כל אלכסון

ניעזר בנוסחה, עבור M כאמצע AC

$$\frac{y_A + 3}{2} \rightarrow 0 \rightarrow y_A = 7$$

נציב -3 במקום y במשוואת הצלע AD

$$7 = \frac{1}{2}x + 6 \rightarrow 14 = x + 12 \rightarrow x_A = 2$$

כלומר: $A(2, 7)$

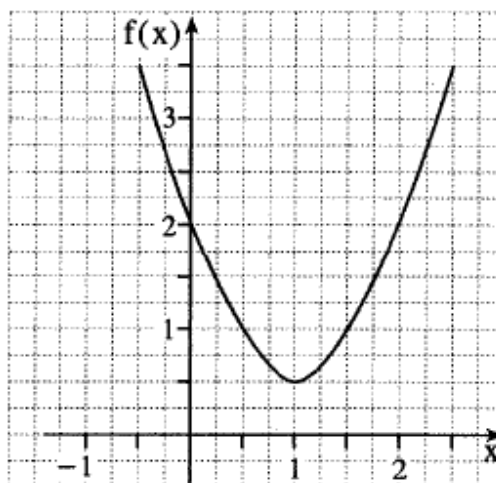
נשתמש, שנית, בנוסחת האמצע:

$$y_M = \frac{0 + 2}{2} \rightarrow y_M = 1$$

לכן, שיעורי הנקודה M הם $M(1, 5)$

3.

נביא את הציור המעודכן והסברים בהמשך:

נבנה טבלת ערכים משותפת ל- $f(x)$ ול- $\frac{1}{f(x)}$ בהתאם לציור הנתון

x	$f(x)$	$\frac{1}{f(x)}$
-0.5	$3.5 = \frac{7}{2}$	$\frac{2}{7}$
0	2	$\frac{1}{2}$
0.5	1	1
1	$\frac{1}{2}$	2
1.5	1	1
2	2	$\frac{1}{2}$
2.5	$3.5 = \frac{7}{2}$	$\frac{2}{7}$

בהתאם לטבלה ולציור הנתון קל לענות על הסעיפים הבאים
א. (1) $f(x)$ עולה עבור $1 < x < 2.5$ ויורדת עבור $-0.5 < x < 1$

(2) $\frac{1}{f(x)}$ עולה עבור $-0.5 < x < 1$ ויורדת עבור $1 < x < 2.5$

ב. ל- $f(x)$ ול- $\frac{1}{f(x)}$ אותו ערך כאשר $y=1$ (או $y=-1$)

כי $\frac{1}{1}=1$ (או $\frac{1}{-1}=-1$)

בהתאם לציור, ולטבלת הערכים, הערך $y=1$ מתקבל עבור $x=0.5$, או $x=1.5$

תשובה: $x=0.5$, או $x=1.5$

ג. המקסימום המוחלט של $f(x)$ מתקבל בנקודות $(-0.5, 3.5)$ ו- $(2.5, 3.5)$.

המקסימום המוחלט של $\frac{1}{f(x)}$ מתקבל ב- x שבו ל- $f(x)$ מינימום מוחלט,

כלומר עבור $x=1$, ועל-פי טבלת הערכים של $\frac{1}{f(x)}$ בנקודה $(1, 2)$

א. נתונה הפונקציה $f(x) = 2x(x+3)^2$

לסעיף ב' נוח לעבוד עם הפונקציה בתבנית הנתונה.
לסעיף א', מומלץ לפתוח ראשית את הסוגריים,
במקום לעבוד עם נגזרת של מכפלה.

$$f(x) = 2x(x+3)^2$$

$$f(x) = 2x(x^2 + 6x + 9)$$

$$f(x) = 2x^3 = 12x^2 + 18x$$

נקודות קיצון וסוג

$$f'(x) = 6x^2 + 24x + 18$$

$$0 = 6x^2 + 24x + 18$$

$$x_{1,2} = \frac{-24 \pm 12}{12}$$

$$x_1 = -3 \quad x_2 = -1$$

$$f(-3) = 2 \cdot (-3) \cdot (-3+3)^2 = 0 \rightarrow (-3, 0)$$

$$f(-1) = 2 \cdot (-1) \cdot (-1+3)^2 = -8 \rightarrow (-1, -8)$$

נמצא את סוג הקיצון בעזרת נגזרת שנייה

$$f''(x) = 12x + 24$$

$$f''(-4) = 12 \cdot (-4) + 24 = -36 < 0 \rightarrow \max$$

$$f''(-1) = 12 \cdot (-1) + 24 = 12 > 0 \rightarrow \min$$

תשובה: $(-3, 0)$ מקסימום, $(-1, -8)$ מינימום.

ב. נקודות החיתוך עם הצירים

נקודות החיתוך של הפונקציה עם ציר ה- x $y = 0$

$$0 = 2x(x+3)^2$$

$$2x = 0 \rightarrow (0, 0)$$

$$(x+3)^2 = 0$$

$$x+3 = 0$$

$$x = -3 \rightarrow (-3, 0)$$

נקודות החיתוך עם ציר ה- x $(0, 0)$, $(-3, 0)$

נקודת החיתוך עם ציר ה- y $(0, 0)$

ג. בנקודת הקיצון המשיק מקביל לציר ה- x

ולכן המשוואות של המשיקים: $y = 0$ ו- $y = -8$

5.

א. הנגזרת של הפונקציה y היא $y' = -2x + 4$

בנקודת הקיצון הנגזרת מתאפסת

$$0 = -2x + 4$$

$$2x = 4$$

$$x = 2$$

נוודא שזו נקודת מקסימום בעזרת נגזרת שנייה

$$y'' = -2 < 0$$

תשובה: $x = 2$

ב. בהתאם לסעיף א' ולנתון החדש

שיעורי נקודת המקסימום הם $(2, 4)$

נמצא את הפונקציה הקדומה:

$$f(x) = \int f'(x) dx$$

$$y = \int (-2x + 4) dx$$

$$y = \frac{-2x^2}{2} + 4x + c$$

$$y = -x^2 + 4x + c$$

נציב את שיעורי נקודת המקסימום

$$4 = -2^2 + 4 \cdot 2 + c$$

$$4 = 4 + c$$

$$c = 0$$

תשובה: $y = -x^2 + 4x$

ג. נמצא את שיעורי נקודת החיתוך עם ציר ה- x

$$0 = -x^2 + 4x$$

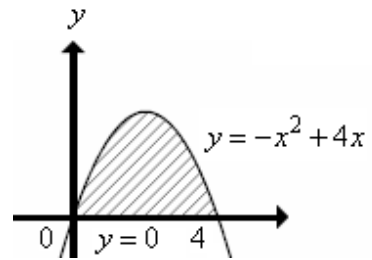
$$0 = x(-x + 4)$$

$$x = 0 \rightarrow (0, 0)$$

$$x = 4 \rightarrow (4, 0)$$

תשובה: $(0, 0)$, $(4, 0)$

ד. הפונקציה $y = -x^2 + 4x$ היא של פרבולה בעלת מקסימום

נכין טבלה לסייע בחישוב השטח

$y = -x^2 + 4x$	פונקציה עליונה
$y = 0$	פונקציה תחתונה
$x = 4$	גדול x
$x = 0$	קטן x

נחשב את השטח הנדרש (המקווקו בציר)

$$\begin{aligned}
 S_1 &= \int_0^4 (-x^2 + 4x - 0) dx = \left[-\frac{x^3}{3} + \frac{4x^2}{2} \right]_0^4 = \\
 &= \left(-\frac{4^3}{3} + 2 \cdot 4^2 \right) - \left(-\frac{0^3}{3} + 2 \cdot 0^2 \right) = -3 \ln 6 + 6 + 3 \ln 3 - 3 \\
 &= 10 \frac{2}{3}
 \end{aligned}$$

גודל השטח המקווקו הוא $10 \frac{2}{3}$

א. נתונה הפונקציה $y = \sqrt{x^2 - 6x + a}$

שיפוע הישר, המשיק לגרף הפונקציה בנקודה שבה $x=0$ הוא -0.6 , כלומר $y'(0) = -0.6$

$$y = \sqrt{x^2 - 6x + a}$$

$$y' = \frac{2x - 6}{2\sqrt{x^2 - 6x + a}}$$

$$\frac{2 \cdot 0 - 6}{2\sqrt{0^2 - 6 \cdot 0 + a}} = -0.6 \leftarrow y'(0) = -0.6$$

$$\frac{-3}{\sqrt{a}} = -0.6 \quad / \cdot \sqrt{a}$$

$$-3 = -0.6 \cdot \sqrt{a} \quad / : -0.6$$

$$5 = \sqrt{a} \quad ()^2 \rightarrow \boxed{a = 25}$$

תשובה: $a = 25$

ב. נציב $a = 25$ בפונקציה ונקבל $y = \sqrt{x^2 - 6x + 25}$

עבור קיצון, יש למצוא את שיעור ה- x שבו הנגזרת מתאפסת

$$\boxed{y = \sqrt{x^2 - 6x + 25}}$$

$$y = \sqrt{x^2 - 6x + 25}$$

$$\boxed{y' = \frac{2x - 6}{2\sqrt{x^2 - 6x + 25}}}$$

$$0 = \frac{2x - 6}{2\sqrt{x^2 - 6x + 25}} \rightarrow 0 = 2x - 6 \rightarrow x = 3$$

$$x = 3 \rightarrow y = \sqrt{3^2 - 6 \cdot 3 + 25} = 4$$

(3, 4)

נבנה טבלה לזיהוי סוג הקיצון (מכנה הנגזרת חיובי)

$$f'(2) = 2 \cdot 2 - 6 < 0, \quad f'(4) = 2 \cdot 4 - 6 > 0$$

2	3	4	x
-	0	+	y'
↘	Min	↗	מסקנה

עוברים מירידה לעליה ולכן זו נקודת מינימום.

תשובה: (3, 4) נקודת מינימום

ג. על-פי הטבלה, ובהתאם לנתון שהפונקציה מוגדרת לכל x

עלייה: $x > 3$, ירידה: $x < 3$